

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Riksskattenemndas vedtak 25. mai 2016 om skatteplikt ved vern av skog i sameier undergraver ordningen med frivillig vern

Skattefritaket for erstatninger ved skogvern, har bidratt sterkt til å gjøre ordningen «frivillig vern av skog» til den suksess den har blitt.

Ordningen med skattefritak for erstatninger ved skogvern ble vedtatt i 2006, med tilbakevirkende kraft fra og med inntektsåret 2005. Fritaksregelen er nedfelt i skatteloven § 9-13, 8. ledd og lyder:

Gevinst ved vern av skog i forbindelse med etablering eller utvidelse av verneområde etter naturmangfoldloven kapittel V eller eldre vernevedtak som nevnt i naturmangfoldloven § 77, er fritatt for skatteplikt.

I Ot. Prp. Nr. 1 (2006-2007) var forslaget begrunnet med:

«For ytterligere å stimulere til frivillig skogvern etter naturvernloven legger departementet til grunn at det foreligger helt spesielle hensyn som tilsier at det gis et særskilt unntak fra den alminnelige skatteplikt for gevinst ved slikt vern.»

Dette ble gjentatt av Finansdepartementet ved finansminister Kristin Halvorsen 26. august 2009 i brev til Stortinget om «Svar på spørsmål nr. 1452 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein» med følgende redegjørelse:

«Skattefritaket for erstatning ved vern av skog må ses i sammenheng med at skattereglene ikke skal hemme det frivillige skogvern. Det er en politisk prioritert oppgave å oppnå frivillige avtaler om varig skogvern mot erstatning, uten at skatteregler skal skape uvilje som leder til behov for tvungne inngrep som skaper konflikter. í .»

Intensjonen i forslaget var klar ó det ble gitt et generelt skattefritak for å stimulere skogeierne til å tilby frivillig vern av skog. Det er ingen ting i forarbeidene som tyder på at dette ikke skulle gjelde all skog, uavhengig av eierform.

Slik har også ordningen i praksis fungert, selv om enkelte skattejurister har reist spørsmålet om denne særregelen om skattefritak går foran skatteloven § 10-42 ved vern i sameier der deltakerne er skattesubjekt (deltakerliknet selskap). Skatteklagenemnda i

Skatt sør har derfor ved tre anledninger behandlet spørsmålet, men konkludert med at utbetalingen av erstatningen til sameierne er skattefri.

Skattedirektoratet har imidlertid krevd at Riksskattenemnda overprøver det siste vedtaket truffet av skatteklagenemnda i Skatt sør, og fått medhold. Se Riksskattenemndas vedtak av 25. mai 2016 vedrørende ligningen for inntekståret 2012 for Nerdalen skog DA som følger vedlagt.

Konsekvenser av Riksskattenemndas vedtak

Riksskattenemndas vedtak innebærer at utbetaling av erstatninger til skogeiere i deltakerliknete selskaper (sameier) nå blir skattepliktige. I Norge er det ca. 128.000 skogeiendommer. Av disse er ca. 13.000 sameier med til sammen ca. 40.000 skogeiere som ikke lengre vil få skattefritak for erstatninger ved vern av skog. Dette er opplagt i strid med intensjonen med endringen av skatteloven i 2006, selv om det tydeligvis juridisk er mulig å tolke loven på en annen måte.

Riksskattenemndas vedtak vil gjøre frivillig skogvern i sameier mindre interessant økonomisk. I tillegg vil forskjellsbehandlingen i forhold til andre skogeiere oppfattes som urettferdig og bidra til enda mindre vilje til å verne skog frivillig. En må derfor regne med at det vil komme til å bli svært vanskelig å få sameier til å tilby frivillig vern av skog i tida framover.

Sameier utgjør omtrent 10 prosent av antallet skogeiendommer i Norge. I areal utgjør de noe mer, og vi ser at de i gjennomsnitt har mer verneverdig skog enn andre skogeiendommer. Disse arealene vil det nå pga. endret skatteleggingspraksis bli vanskelig å få med på frivillig vern. Det er i den forbindelse grunn til å peke på at det normalt står mange skogeiere bak et tilbud om frivillig vern av et område. Ofte vil det være sameier blant disse. Hvis disse ikke blir med, vil viktige arealer ikke bli med samtidig som det blir det svært vanskelig å oppnå en god arrondering av verneområdene.

Konklusjon

Riksskattenemndas vedtak er i strid med den politiske intensjonen med skattelovens bestemmelse om skattefritak for erstatninger ved skogvern, og vil undergrave hele ordningen med frivillig vern av skog.

Norges Skogeierforbund vil derfor be om det blir ryddet opp i dette gjennom behandlingen av statsbudsjettet for 2017.

Vi kan se for oss to alternative løsninger:

1. Det gjøres en slik endring i skatteloven § 9-13 ledd 8:
Gevinst ved vern av skog i forbindelse med etablering eller utvidelse av verneområde etter naturmangfoldloven kapittel V eller eldre vernevedtak som nevnt i naturmangfoldloven § 77, er fritatt for skatteplikt **uavhengig av eierform.**

2. I proposisjonen om endringer i skatteloven gjøres det klart at skattefritaket ved skogvern også gjelder for sameier der deltakerne er skattesubjekt (deltakerliknete selskaper).

Vi ber om at endringer i skatteloven om skattefritak for sameier der deltakerne er skattesubjekt får tilbakevirkende kraft fra og med inntektsåret 2012.

Norges Skogeierforbund har tatt på seg oppgaven med å legge til rette tilbud fra skogeiere om frivillig tilbyr skog til vern som naturreservater. Til nå har dette fungert svært bra. Fra ordningen ble etablert 2004 har en hvert år kunne verne arealer i samsvar med Stortinget bevilgning til formålet.

En tydeliggjøring av at skattefritaket gjelder alt vern av skog vil ikke medføre ytterligere provenytnytap, da det ble kalkulert inn ved etablering av ordningen.

Vi ser fram til at alle skogeiere som bidrar til frivillig vern av skog får skattefritak på erstatningen.

Hilsen
Norges Skogeierforbund

Nils Bøhn

Svein M. Søgner

Vedlegg: Riksskattenemdas vedtak av 25. mai 2016